

SPECIÁLNÍ ZPRÁVODAJ EUROREGIONU GLACENSIS 2021

*Mimořádné vydání k 25 letům
od založení Euroregionu Glacensis*

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ A PŘÍZNIVCI EUROREGIONU GLACENSIS

25 let existence našeho euroregionu je již slušná řádka let... Za tuto dobu si jeho členové prošli nemálo starostmi a komplikacemi spojenými s udržení jeho existence, ale především pilnou prací vedoucí k tomu, že dnes můžeme Euroregion Glacensis s uspokojením označit za poměrně vlivný subjekt, který v maximální míře napomáhá k rozvoji česko-polské spolupráce na naší společné hranici, a to hned v rozsahu hranic několika krajů na české straně a Dolního Slezska na polské straně. Smysl euroregionální spolupráce si uvědomíte tehdy, když vidíte, jak významným hráčem se při mezinárodní spolupráci tento subjekt stává a jaké vážnosti mezi ostatními požívá. A věřte tomu, že dobrých příkladů vidíme stále více. Velkou radost mám z toho, že naše sdružení považují za subjekt, který dokáže nemálo věcí vyjednat, a dovolím si neskromně vyslovit názor, že je dnes lídrem ve spolupráci. Vše toto ovšem nevzniklo náhodně, za těmito výsledky a tímto postavením je třeba jednoznačně spatřovat osobnosti, které toto prostředí dokonale znají a dokáží vyjednat a zajistit mnoho věcí. Určitě takovou osobností je sekretář české části euroregionu pan Jaroslav Štefek, na polské straně je to zcela jistě Czesław Kręcichwost, který stojí od počátku v čele polské části euroregionu. Nechci zapomínat ani na další, jejichž seznam by byl jistě dlouhý. Jsou to členové a zaměstnanci, kteří pracují v monitorovacích výborech, české i polské radě euroregionu, příp. jakýmkoliv pozitivním způsobem pomáhají při rozvoji česko-polské spolupráce. Všem těmto osobám a osobnostem patří můj velký dík!

A jakou budoucnost našemu euroregionu přeji? Přeji mu svobodné prostředí rozumně se sjednocující Evropy, postavené na stabilních demokratických principech národních států. Všem členům euroregionu na česko-polské hranici přeji další úspěšný rozvoj v oblasti příhraniční spolupráce. Ať se daří!

*Petr Hudousek
Předseda české části Euroregionu Glacensis*

25 LET EUROREGIONU GLACENSIS

Místem, v němž žijeme, je výjimečný region, s hojným výskytem turistických zajímavostí, přírodních krás a kulturních památek. Jeho velkým bohatstvím je také multikulturnost a příhraniční poloha. Máme výjimečnou příležitost, aby naše sousedství s Českou republikou vedlo v dalších letech k realizaci partnerských cílů.

Využíváme výhod našeho regionu a společně pracujeme již čtvrt století. V roce 2021 slavíme 25. let od vzniku Euroregionu Glacensis. Při oslavách tohoto „stříbrného výročí“ máme na paměti, že spolupráce začala mnohem dříve. Zkušenosti Polsko-československé solidarity byly pevným základem pro společné aktivity a naději na připojení k demokratické Evropě, což se podařilo uskutečnit.

Po dobu 25 společných let jsme zrealizovali stovky projektů, díky nimž jsme se vzájemně poznali a navázali řadu přátelství a známostí. Naučili jsme si vážit skutečnosti, že se lišíme, a pochopili jsme, že tyto rozdíly naše sousedství obohacují. Stanovili jsme si společné cíle a priority (mj. v dokumentu společné, česko-polské Strategie rozvoje Euroregionu Glacensis). Je to tím víc důležité, že jsme na začátku nového programovacího období Evropské unie 2021–2027, jejíž podpora bude významnou součástí společných plánů.

Tyto možnosti by nebyly bez Euroregionu Glacensis. A proto chceme poděkovat za práci mnoha lidí, kteří přispěli k jeho vzniku a fungování. U příležitosti dnešního svátku je nutné vyjmenovat: Igora Šedu, Cyrila Svobodu, Jacka Balucha, Adama Michnika, Juliana Golaka, Wacisława Martynowského, Witolda Rybczyńskiego.

Abychom vyjmenovali všechny osoby, které podporovaly a těžce pracovaly pro myšlenku Euroregionu Glacensis, by naše slavnost musela trvat několik dní.

Děkujeme také samosprávě Dolnoslezského vojvodství, která vždy podporuje činnost Euroregionu Glacensis a je členem Evropského seskupení pro územní spolupráci. Vstřícnost a osobní angažovanost maršálka vojvodství Cezareho Przybylského do iniciativ přeshraniční spolupráce je neocenitelná.

Jsme si plně vědomi, že bez dlouhodobé, těžké a profesionální práce sekretářů a zaměstnanců sekretariátů Euroregionu Glacensis, se sídlem v Rychnově a Kladsku, by se nepodařilo úspěšně realizovat česko-polskou spolupráci a nebyla by možná realizace jakéhokoli projektu. Děkujeme za Vaše nadšení a angažovanost.

Významná je v neposlední řadě i úloha příjemců čili místních samospráv, sdružení, nadací a všech veřejných institucí, kteří spolupráci iniciují. Právě oni totiž uzavírají česko-polská partnerství, připravují záměry přeshraničních aktivit, zpracovávají žádosti o dotaci a následně je realizují a vyúčtovávají. Přeji dobré projekty a skvělé, a dokonce ještě lepší výsledky, než doposud.

Nejdůležitější jsou však obyvatelé euroregionu z české a polské strany, kteří jsou přímými příjemci aktivit česko-polské spolupráce. Naše pří-

tomnost v Evropské unii vytváří obrovské možnosti, o nichž jsme před rokem 2004 ani nemohli snít. Díky tomu, že tvoříme velkou evropskou rodinu, se naše děti mohou učit a cestovat po celé Evropě v rámci iniciativy Erasmus, sbory dobrovolných hasičů jsou vybaveny moderní technikou, která zachraňuje lidské zdraví a životy, staví se a rekonstruuji kulturní střediska, knihovny, školy, sportovní objekty. Občané a turisté mohou aktivně trávit čas a využívat cyklotrasy či rozhledny. Můžeme také svobodně překračovat hranice a někdy, zejména když jedeme na kole, si ani nevšimnout, že jsme už v Česku. Na tom všem pracovala velká řada lidí, kteří nejprve budovali Polsko-československou solidaritu a následně Euroregion Glacensis. Naším úkolem je posilovat a rozvíjet tyto snahy, nemůžeme zmařit dosažené úspěchy.

A proto chceme Vás – občany Euroregionu Glacensis – přizvat ke spolupráci v rámci naplňování cílů přeshraniční spolupráce. Na základě získaných zkušeností jsme se naučili, že společně můžeme více. A proto jsem přesvědčen, že tato spolupráce přinese řadu ambiciózních projektů, zaměřených na rozvíjení našeho společného regionu.

Nyní jsme v náročné době ohrožení souvisejících s pandemií. I přes tuto těžkou dobu je zde řada aktivit, které můžeme jako příjemci vyvíjet. V případě projektů, které jsou v realizaci, bychom měli pokračovat v aktivitách, které lze bezpečně uskutečnit.

Rok 2021 je pro nás výjimečný. Po dobu 25 společných let jsme zrealizovali stovky projektů, díky nimž jsme se vzájemně poznali a navázali řadu přátelství a známostí. U příležitosti jubilea realizujeme řadu společných aktivit, které ukazují, čím euroregion je a jak přeshraniční spolupráce vznikala a rozvíjela se během 25 let. Pořádáme naše oslavy – konferenci u příležitosti „stříbrného výročí“, jejíž hlavním námětem je shrnutí dosavadních úspěchů a podpora dalšího rozvoje česko-polské spolupráce v příhraničí. Výroční konference je příležitostí k vyhodnocení výsledků vzájemné spolupráce, která trvá již 25 let,

a k vyznamenání nejlepších úspěchů v oblasti přeshraniční spolupráce.

Měli bychom také znát náš euroregion, region, v němž žijeme a který rozvíjíme. A proto nabízíme občanům aktivní poznávání euroregionu na obou stranách hranice. Zpřístupňujeme nové propagační video, díky němuž obyvatelé poznají nejzajímavější přeshraniční iniciativy, historii euroregionu a činnost samospráv a jiných příjemců, zaměřenou na utužování přeshraničních vztahů. Veškeré informace o významných událostech a akcích jsou také zveřejňovány na webových stránkách obou sekretariátů. Všechny vybízíme k pravidelnému sledování informací a k účasti na akcích pořádaných v rámci oslav našeho výročí.

Netrpělivě čekáme nejen na obnovení realizace společných projektů, ale také na obnovu neformálních kontaktů, setkání s přáteli a kamarády, po nichž se nám již stýská.

Podstatu spolupráce dobře vystihuje text návrhu Nařízení Evropského parlamentu a Rady o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Evropská územní spolupráce (Interreg). Dovolím si citovat jeho krátkou část:

„Přeshraniční spolupráce je vskutku považována za důležitý nástroj pro pozitivní spolupráci mezi občany, místními orgány a občanskou společností, a to i v případech, kdy širší dvoustranné vztahy mohou být náročné. Přestože vývoj a provádění programů postupoval pomaleji, než se původně plánovalo, partnerské subjekty uznávají, že se tento proces ve srovnání s předchozími roky zlepšil a že rozhodnutí realizovat úspěšné programy zůstává i nadále silné.”

Czesław Kręcihwośt
Předseda polské části Rady Euroregionu Glacensis
Předseda představenstva Sdružení polských
obcí Euroregionu Glacensis

ROLE EUROREGIONŮ V EU

Euroregiony jsou nadnárodním typem svazků či sdružení obcí, měst, krajů, případně i dalších subjektů. Euroregiony jsou přeshraniční struktury, jejichž cílem je podpora a rozvoj přeshraniční spolupráce v geograficky vymezeném přeshraničním území. Jedná se především o podporu a realizaci projektů odrážejících všechny formy spolupráce mezi smluvními stranami. Hlavním motivem sdružených měst, obcí a krajů, které jsou zde zastoupeny svými místními představiteli veřejné správy, je odstraňování nerovností mezi regiony na obou stranách hranice, vedoucí k postupnému vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje.

Spolupráce přesahující hranice napomáhá zmírňovat nevýhody, které s sebou hranice v území nesou. Překonává národní okrajové polohy pohraničních oblastí a zlepšuje životní podmínky obyvatelstva zde žijícího. Má zasahovat do všech kulturních, sociálních, hospodářských a infrastrukturních oblastí života občanů.

Kdy se objevil první euroregion?

- Počátky přeshraniční spolupráce se datují do doby po druhé světové válce, kdy se začala rozvíjet především na hranicích Německa s Nizozemskem.
- V roce 1958 bylo kolem Gronau na německo-nizozemské hranici založeno EUREGIO, první vyspělá institucionální forma přeshraniční spolupráce.

Existuje euroregion z pohledu EU?

- Rada Evropy upravuje pojem euroregionu v tzv. Madridské dohodě z roku 1980: rámcové dohodě o spolupráci regionů Evropy přes hranice jednotlivých zemí.
- Euroregion je oblast příhraniční spolupráce, která vznikla na základě vzájemné dohody příhraničních regionů dvou nebo více zemí.
- Hlavním motivem vzniklých sdružení je snaha o odstraňování nerovností mezi pohraničními regiony a postupné vyrovnávání ekonomického i sociálního rozvoje.

Euroregiony v Evropě:

- V rámci celé Evropy zaznamenala přeshraniční spolupráce největší rozvoj od začátku devadesátých let minulého století.
- V tomto období se začala přeshraniční spolupráce rozvíjet i v České republice.

Analýza Evropské komise (DG REGIO) z roku 2020: The effects of COVID-19 induced border closures on cross-border regions (Účinky uzavření hranic vyvolané COVID-19 na přeshraniční regiony):

- Negativní dopady krize jsou v příhraničních regionech nepoměrně závažnější než v regionech bez hranic.
- ESÚS a euroregiony se ukázaly jako důležité při podpoře pořádání akcí na místní úrovni, aby se v tak obtížné době udržela morálka místního obyvatelstva a lidí zapojených do přeshraniční spolupráce.
- ESÚS a euroregiony hrály během krizového období zásadní roli při udržování ducha spolupráce.

- ESÚS a euroregiony podporovaly u vnitrostátních a regionálních orgánů práva a potřeby přeshraničních občanů, dojíždějících osob a dalších skupin osob postižených hraničními omezeními.

Shrnutí:

- Obecně lze pozorovat, že existence přeshraniční struktury představuje skutečnou přidanou hod-

notu: svou blízkostí k občanům (dveře, na které mohou lidé zaklepat, aby získali informace o přeshraničních otázkách); svou schopností zprostředkovat a usnadňovat dialog mezi „dvěma světy“, které by spolu jinak mluvily jen stěží, zvláště když se mluví dvěma různými jazyky; svou schopností zvyšovat povědomí o konkrétních problémech, kterým čelí lidé, jejichž život se odehrává na státních hranicích.

ASOCIACE EUROREGIONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Ve středu 28. července 2021 podepsali v Severočeském muzeu v Liberci předsedové třinácti českých euroregionů, Regionální rozvojové agentury Vysočina a Sdružení obcí Vysočiny Memorandum o vzájemné spolupráci v rámci nově vzniklé platformy Asociace euroregionů České republiky. Tímto slavnostním aktem byla mezi signatáři memoranda zahájena úzká spolupráce v otázkách týkajících se aktuálních i budoucích výzev pro příhraniční regiony a přeshraniční spolupráci na všech českých hranicích.

Cílem Asociace je prosazovat společné zájmy v rámci Evropské unie a vyjadřovat se k legislativnímu zakotvení přeshraniční spolupráce na národní i ev-

ropské úrovni. Díky nové platformě mohou euroregiony lépe spolupracovat na přípravě přeshraničních dotačních programů na období 2021–2027 a v rámci těchto programů na přípravě fondů malých projektů tak, aby byly evropské peníze, které půjdou v dalších letech do příhraničí, využity na skutečné potřeby těchto regionů a jejich obyvatel.

Neméně důležitým úkolem pro Asociaci je usilování o snížení administrativní zátěže fondů malých projektů, které euroregiony tradičně spravují, a díky kterým jsou spolufinancovány především setkávací, tzv. people-to-people projekty.

Euroregion	Datum vzniku	Partnerský stát
Euroregion Neisse-Nisa-Nysa	21. 12. 1991	Polsko, Německo
Euroregion Elbe-Labe	24. 06. 1992	Německo (Sasko)
Euroregion Krušnohoří	18. 12. 1992	Německo (Sasko)
Euroregion Egrensis	03. 02. 1993	Německo (Sasko)
Euroregion Šumava	20. 09. 1993	Německo, Rakousko
Euroregion Glacensis	05. 12. 1996	Polsko
Euroregion Praděd	02. 07. 1997	Polsko

Euroregion	Datum vzniku	Partnerský stát
Euroregion Těšínské Slezsko	22. 04. 1998	Polsko
Euroregion Silesia	20. 09. 1998	Polsko
Euroregion Pomoraví	23. 06. 1999	Rakousko, Slovensko
Euroregion Beskydy	09. 06. 2000	Slovensko, Polsko
Euroregion Bílé Karpaty	30. 07. 2000	Slovensko
Euroregion Silva Nortica	28. 05. 2002	Rakousko

FEDERACE EUROREGIONŮ PR

Euroregiony na hranicích Polska jsou zralým a od-
vážným krokem polské místní samosprávy, která byla
obnovena po roce 1990, zaměřeným na budování
přeshraniční spolupráce zezdola v partnerství se
společnostmi sousedních států. Vznikaly v atmosféře
politického sporu a názorů o ohrožení suverenity
Polska, ale rychle se staly nejlepší platformou spo-
lehlivé mezinárodní partnerské spolupráce. Stejný
charakter a forma činnosti, i přes rozdíly v politice
sousedních států, přiměly euroregiony k vytvoření
platformy součinnosti. Prvním konsolidačním kro-
kem byl vznik Fóra polských hraničních regionů
v roce 1995 ve Štětíně. Během XIX. Fóra polských
hraničních regionů v Zielenci (27.–30. 9. 2011),
jehož pořadatelem bylo Sdružení polských obcí Euro-
regionu Glacensis, byla přijata tzv. „Zieleniecka de-
klarace“, týkající se vzniku federace polských stran
euroregionů ze všech hranic. Cílem bylo posílení
dosavadní činnosti Fóra a získání právní osobnosti,
aby přeshraniční problematika získala významné
místo v politice Polské republiky.

13. února 2012 se v Kanceláři prezidenta PR ve
Varšavě konalo setkání zástupců polských euroregi-
onů. Během tohoto setkání, za přítomnosti poradce
Prezidenta PR – pana Henryka Wujce, zástupci vede-
ní euroregionů podepsali prohlášení o záměru zřízení
Federace Euroregionů Polské Republiky (Federacja
Euroregionów Rzeczypospolitej Polskiej, FERP),
k jejímž úkolům mělo patřit zastupování společných
zájmů polských sdružení s cílem prohlubování spo-
lupráce zaměřené na budování dobrých vztahů se
společnostmi sousedních států, které jsou v souladu
se zájmy polského státu, lobbistické, propagační a in-

formační aktivity vyvíjené ve prospěch Euroregionů
a činnosti zaměřené na zapojení Federace sdružení
do politiky rozvoje vyvíjené vládou Polské republiky.

Ve dnech 14.–16. září 2012, během XX. Fóra pol-
ských hraničních regionů v Rzeszowě (Euroregion
Karpacki), byla zřízena Federace Euroregionů Polské
republiky se sídlem v Gubinu. Tvořením Federace
byl pověřen Euroregion „Sprewa-Nysa-Bóbr“. Nově
vzniklý svazek sdružení byl zapsán do Státního soud-
ního rejstříku dne 30. 11. 2012 v Zelené Hoře.

1. valné shromáždění delegátů FERP se konalo
14. 5. 2013 ve Varšavě. Předsedou představenstva
Federace Euroregionů PR byl zvolen pan Czesław
Fiedorowicz – předseda Euroregionu „Sprewa-Ny-
sa-Bóbr“, který tuto funkci zastává do dnešního dne.

PRÁVNÍ A INSTITUCIONÁLNÍ ZÁKLADY EUROREGIONU GLACENSIS

Euroregion Glacensis vznikl na základě Smlouvy
o založení česko-polského Euroregionu Glacensis
a tvoří ho dva subjekty, a to Sdružení polských obcí
Euroregionu Glacensis na straně polské a sdružení
Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euro-
region Glacensis na straně české. Euroregion působí
na území krajů Královéhradeckého, Pardubického
a Olomouckého v České republice a na území Dol-
ního Slezska v Polské republice. Hlavním posláním je
rozvoj spolupráce obou částí euroregionu na základě
Evropské charty přeshraničních regionů.

Jedná se o podporu rozvoje ze- jména v těchto oblastech:

- výstavba a přizpůsobení infrastruktur přesahující
státní hranice
- spolupráce při předcházení vzniku, průběhu a od-
straňování důsledků přírodních katastrof a živelných
pohrom
- rozvoj turistiky a zřizování nových hraničních
přechodů
- spolupráce v oblasti školství, kultury a sportu
- spolupráce v humanitární a sociální oblasti
- spolupráce v oblasti hospodářství a obchodu
- zachování a zlepšování životního prostředí
- spolupráce komunit, zejména neziskového sektoru
a samospráv

Euroregion Glacensis při své činnos- ti klade důraz a na tyto pravidla:

- **Partnerství**, zejména horizontální partnerství,
tj. mezi partnery na obou stranách hranice; tento
druh partnerství je založen na paritě stran nezá-
visle na velikosti země z územního, hospodářského
a demografického hlediska. Za účelem rozvíjení
tohoto partnerství je nutné překonat řadu překážek
vycházejících z rozdílu v oblasti administrativy,
kompetencí a zdrojů financování.
- **Pomoc**, chápáné velmi široce jako pomoc institucí
a mezinárodních, ústředních a národních organizací
v dosahování cílů přeshraniční spolupráce realizo-
vaných regionálními a místními společnostmi.
- **Parita** v hlasování a usilování o symetrii; tento
princip spočívá v tom, že ve všech orgánech má
každá strana stejný počet míst (hlasů) a stejné
právo zastupování zájmů euroregionu.

- **Rotace**, tzn. změny míst organizace a uskutečňování
různých iniciativ, setkávání, zasedání apod. Na čes-
ké straně je navíc rotace uplatňována jako princip
pravidelné změny zástupců v orgánech euroregionu
s důrazem na rozložení územní parity krajů Králo-
véhradeckého, Pardubického a Olomouckého.

Právní rámec činnosti euroregionu tvoří:

- Rámcová smlouva o založení Euroregionu Pomezí
Čech, Moravy a Kladska, podepsaná 5. prosin-
ce 1996 v Hradci Králové
- Stanovy sdružení Stowarzyszenie Gmin Polskich
Euroregionu Glacensis
- Stanovy Sdružení měst a obcí Euroregionu Pomezí
Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis.

Společné orgány euroregionu jsou:

- Česko-polská Rada euroregionu
- Sekretariáty se sídlem v Rychnově nad Kněžnou
a Klodzku.

Pro účely implementace Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis jsou ustanoveny dále:

- Euroregionální řídicí výbor
- Odvolací komise

Klíčovou roli v činnosti euroregionu zabezpečují
jednotlivé sekretariáty, které jsou výkonnou složkou
euroregionu. V čele stojí sekretáři zajišťující admini-
strativní činnost euroregionu. Činnost sekretariátu
je vnitřní věcí každé ze stran. Ke dni 30. 8. 2021 je
v sekretariátu na české straně zaměstnáno 11 pracov-
níků a na polské straně 7 pracovníků. Z dlouhodo-
bého hlediska se jedná o velice stabilní personál, bez
přílišné fluktuace pracovníků.

Členskou základnu euroregionu tvoří samosprávné
celky. Ke dni 30. 8. 2021 má česká část 109 členů z řad
měst a obcí a 3 krajské samosprávy. Polská část má
34 členů z řad měst a obcí a 3 powiaty (okresy). Re-
lativně vysoký rozdíl v počtu členů vychází z odlišné
struktury samosprávy v České republice a Polsku.

Česká i polská část euroregionu jsou také zřizo-
vateli Evropského seskupení pro územní spolupráci
NOVUM. Česká část Euroregionu Glacensis je také
zřizovatelem rozvojové agentury RDA.

PŘEDSEDOVÉ V ČR PODLE FUNKČNÍCH OBDOBÍ

MVDr. FRANTIŠEK BARTOŠ
1996–1997

Ing. JAN DOSKOČIL
1998

MILOSLAV CHVÁTIL
1999–2001

Ing. JIŘÍ HANUŠ
2002

MIROSLAV VLASÁK
2003, 2012, 2018

JIŘÍ ČEPELKA
2004, 2007, 2010, 2013

Ing. MIROSLAV KOCIÁN
2005, 2008, 2011, 2014, 2017, 2020

ZDENĚK FILIP
2006

Ing. OLDŘICH ČTVRTEČKA
2009

Bc. PETR HUDOUSEK
2015, 2021

MIROSLAV WÁGNER
2016, 2019

SEKRETÁŘI V ČR PODLE FUNKČNÍCH OBDOBÍ

RADOMÍR MORAWIEC
1996–2000

HELMUT DOHNÁLEK
2000–2005

JAROSLAV ŠTEFEK
2005 – dosud

PŘEDSEDOVÉ V PR PODLE FUNKČNÍCH OBDOBÍ

CZESŁAW KRĘCHWOST
1996–1998, 2002 – dosud

DOROTA KAWIŃSKA-DOMURAD
1999

TOMASZ KORCZAK
2000–2001

SEKRETÁŘI V PR PODLE FUNKČNÍCH OBDOBÍ

JULIAN GOLAK
1996–1998

ADAM KWAS
1999

RADOSŁAW PIETUCH
2000–2015

BERNADETA TAMBOR
2015 – dosud

VÝVOJ FONDU MIKROPROJEKTŮ

Co je vlastně „Fond mikroprojektů“?

Fond mikroprojektů je součástí Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko, který se zaměřuje na podporu spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou a je určený pro podporu a rozvoj česko-polského příhraničí a přeshraniční spolupráce.

Fond mikroprojektů je nástrojem pro podporu projektů s menším finančním objemem, tzv. mikroprojektů, které jsou lokálního významu a vykazují přeshraniční dopad. Hlavním cílem Fondu mikroprojektů je rozvíjet a podporovat spolupráci mezi komunitami na obou stranách hranice, a to se zaměřením na společné zlepšování kulturních, sociálních a ekonomických vztahů. Mikroprojekty jsou zaměřeny zejména na oblast rozvoje mezilidských přeshraničních vztahů, osvětových a kulturních aktivit a občanských iniciativ. Podporovat lze také mikroprojekty, jejichž cílem

je zlepšení infrastruktury daného území, zejména v oblasti infrastruktury cestovního ruchu s přeshraničním dopadem.

Fond mikroprojektů je realizován v celém programovém území, přičemž území programu je vymezeno v základních programových dokumentech. Pro potřeby FMP je toto území dále členěno do spádových oblastí vymezených dle působnosti jednotlivých euroregionů. Tyto územní oblasti jsou na základě dohody územních a regionálních struktur přiřazeny jednotlivým Správcům Fondu mikroprojektů, jejichž prostřednictvím je FMP spravován. Správci FMP nesou celkovou zodpovědnost za Fond mikroprojektů na svěřeném území, zajišťují správu finančních prostředků Fondu mikroprojektů a implementaci prostředků v souladu s podmínkami programu.

Pro česko-polské příhraničí je ustaveno 6 Správců na každé straně hranice – Euroregion Nisa, Euroregion Glacensis, Euroregion Praděd, Euroregion Silesia, Euroregion Těšínské Slezsko a Euroregion Beskydy.

VÝVOJ FMP V JEDNOTLIVÝCH PROGRAMOVÝCH OBDOBÍCH

OBDOBÍ 1996–2003

PHARE CREDO, PHARE CBC

V letech 1996 – 2003 byl realizován tzv. „předvstupní“ program Evropské unie. Předvstupní nástroje EU byly určeny pro kandidátské země Evropské unie s cílem napomáhat při řešení konkrétních úkolů zaváděním evropské legislativy. Prvním historickým nástrojem, který měl napomoci překonávat problémy zatěžující regiony na obou stranách hranice a podporovat rozvoj přeshraniční spolupráce, byl program PHARE, a to jak Phare Credo v letech 1997 – 2000, tak Phare CBC v letech 1999 – 2003. Program PHARE nám poprvé umožnil čerpat finanční prostředky z Evropské unie na projekty určené pro společné česko-polské území. Díky těmto předvstupním fondům byla nastartována podpora přeshraniční spolupráce regionů v nejrůznějších oblastech od cestovního ruchu, kultury a vzdělávání až po rozvoj dopravní dostupnosti a zlepšování životního prostředí a posilování spolupráce podnikatelských subjektů.

Objem alokace na Společný fond malých projektů:

10 % z celkové alokace Programu

Rozsah dotace na mikroprojekt:

1.000–50.000 EUR

Výše podpory:

90 % z celkových způsobilých výdajů

Počet podpořených mikroprojektů v Euroregionu Glacensis:

190 projektů v celkové hodnotě 1.293.797 EUR (z toho 87 na české straně v hodnotě 555.636 EUR a 103 na polské straně v hodnotě 738.161 EUR)

OBDOBÍ 2004–2006

INTERREG IIIA

Program Fondu mikroprojektů byl kompaktní součástí Iniciativy Společenství INTERREG IIIA. V rámci programu INTERREG IIIA FMP v regionu Glacensis bylo žadatelům umožněno získávat finanční prostředky na projekty neinvestičního charakteru s prokazatelným přeshraničním dopadem. Fond v tomto období podporoval výhradně neinvestiční projekty v oblasti malých přeshraničních aktivit typu „People-to-people“.

Objem alokace na Fondy mikroprojektů:

15 % z celkové alokace Programu

Alokace pro FMP v Euroregionu Glacensis:

1.371.489 EUR

Rozsah dotace na mikroprojekt:

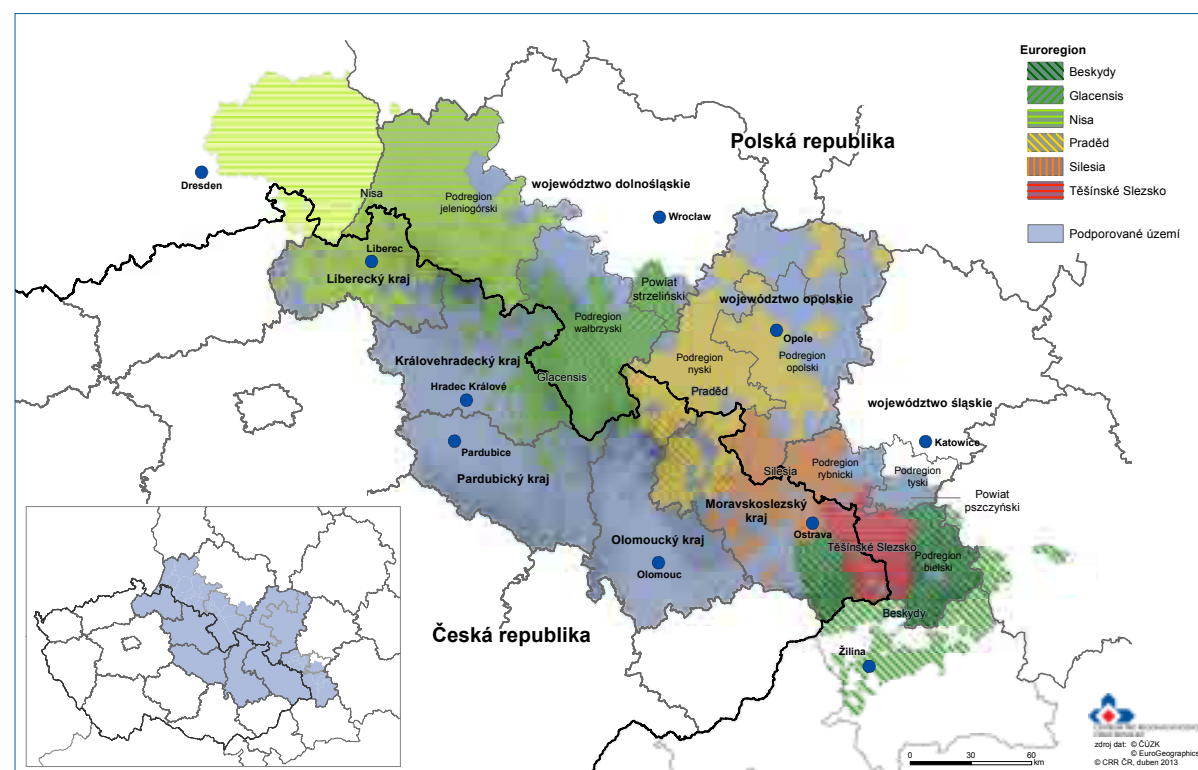
2.000–20.000 EUR

Výše podpory:

75 % z celkových způsobilých výdajů

Počet podpořených mikroprojektů v Euroregionu Glacensis:

190 projektů (z toho 110 na české straně a 80 na polské straně)

Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013 svým charakterem navazoval na zkušenosti z předchozích programů realizovaných za podpory prostředků EU, kterými byl Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA a předvstupní programy Phare Credo a CBC. Fond mikroprojektů v tomto období podporoval mikroprojekty s prokazatelným přeshraničním dopadem v oblasti malých přeshraničních aktivit typu people-to-people, např. mikroprojekty zaměřené především na oblast rozvoje mezilidských přeshraničních vztahů, společenských, osvětových a kulturních aktivit a s těmito aktivitami související drobné investiční akce nezbytné pro realizaci mikroprojektu. Umožněna byla i podpora čistě investičních mikroprojektů zaměřených na zlepšení infrastruktury daného území, zejména z oblasti turistické vybavenosti s jednoznačným přeshraničním dopadem.

Objem alokace na Fondy mikroprojektů:

20 % z celkové alokace Programu

Alokace pro FMP v Euroregionu Glacensis:

10.170.250 EUR

Rozsah dotace na mikroprojekt:

2.000–30.000 EUR

Výše podpory:

85 % z celkových způsobilých výdajů

Počet podpořených mikroprojektů v Euroregionu Glacensis:

715 projektů (z toho 410 na české straně a 305 na polské straně)

Program Interreg V-A Česká republika – Polsko navazuje na předchozí obdobné programy (Phare, Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Polsko, Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika). Část prostředků Programu je opět vyčleněna k využití a podpoře malých projektů – mikroprojektů, které jsou realizovány prostřednictvím Fondu mikroprojektů. V tomto programovém období bylo a nadále je možné podpořit v rámci FMP v Euroregionu Glacensis takové mikroprojekty, jejichž zaměření naplňuje svými aktivitami rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů ve společném česko-polském území (rozvoj cestovního ruchu) a dále také rozvoj spolupráce institucí a komunit v daném území.

Objem alokace na Fondy mikroprojektů:

20 % z celkové alokace Programu

Alokace pro FMP v Euroregionu Glacensis:

10.134.117 EUR

Rozsah dotace na mikroprojekt:

2.000–20.000 EUR (spolupráce institucí a komunit); 2.000–30.000 EUR (rozvoj potenciálu přírodních a kulturních zdrojů)

Výše podpory:

85 % z celkových způsobilých výdajů

Počet podpořených mikroprojektů v Euroregionu Glacensis:

doposud 402 projektů (z toho 211 na české straně a 191 na polské straně) – údaje k 30. 6. 2021, FMP končí až k 30. 6. 2023

BUDOUCNOST FONDU MALÝCH PROJEKTŮ

INTERREG VI-A

Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko bude nadále pokračovat i v dalším programovém období v letech 2021–2027, přičemž bude navazovat na stávající program Interreg V-A Česká republika – Polsko.

Název programu v období 2021–2027 bude INTERREG VI-A a opět bude zaměřen na regionální a místní projekty s přeshraničním významem, u kterých bude opět kladen velký důraz na jejich skutečné přeshraniční dopady. K financování budou vybírány pouze takové projekty, které mohou prokázat významný pozitivní dopad na české a polské příhraničí.

V připravovaných nařízeních je zakotvena i realizace Fondu malých projektů, proto i v novém období budou Fondy součástí přeshraničních programů. Administrativa a finanční řízení Fondu mikroprojektů v programovém období 2021–2027 by měly být podstatně jednodušší, jelikož koncepce předpisů navrhuje uplatnění zjednodušených možností vyka-

zování, a to u všech menších projektů s hodnotou do 100.000 EUR u aktivit typu people-to-people. Mezi zjednodušené varianty vykazování nákladů se řadí použití jednotkových nákladů (tzv. unit costs), paušálních částek (tzv. lump sums) a paušálních sazeb (tzv. flat rates), případně kombinace všech těchto třech typů.

Fond mikroprojektů by měl v novém období podporovat nejen měkké aktivity určené pro spolupráci institucí a obyvatel, ale opět také rozvoj cestovního ruchu a podporu životního prostředí v našem společném území.

Věříme, že oblíbený nástroj Fond mikroprojektů bude nadále v budoucím programovém období 2021–2027 umožňovat žadatelům organizaci kulturních akcí, studentských výměn, soutěží pro mládež a obdobných aktivit zaměřených na podporu místních partnerství, přičemž u těchto typů aktivit bude navíc zjednodušena administrativa. Zároveň bude v tomto budoucím období nadále pokračovat velice oblíbená podpora cestovního ruchu v česko-polském příhraničí.

ZÁVĚREM

Programy přeshraniční spolupráce a Fondy mikroprojektů, které jsou jejich kompaktní součástí, jsou financovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR). EFRR je jedním z hlavních finančních nástrojů evropské politiky soudržnosti. Zásadně přispívá k odstranění disparit v úrovni rozvoje evropských regionů a ke změnám nedostatku v oblasti rozvoje regionů, které jsou v nejméně příznivé situaci. Jeho aktivita je především nasměrována na podporu regionů dotknutých trvalými a závažnými přírodními nebo demografickými problémy.

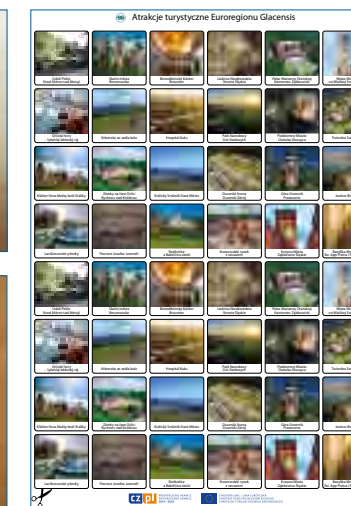
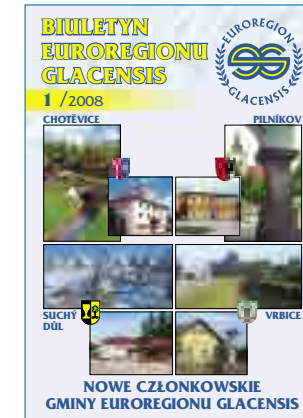
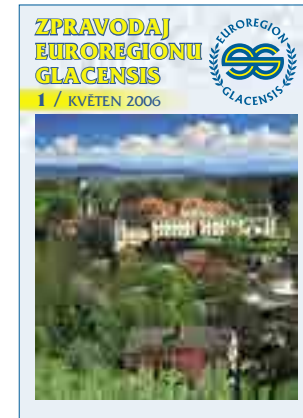
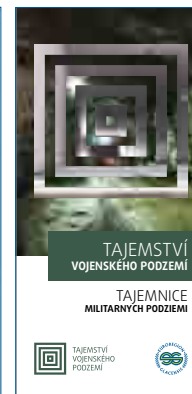
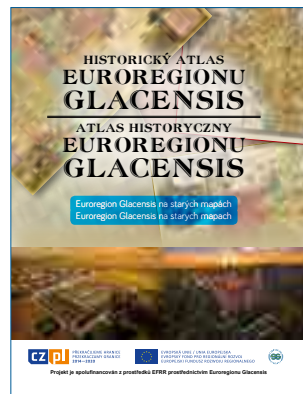
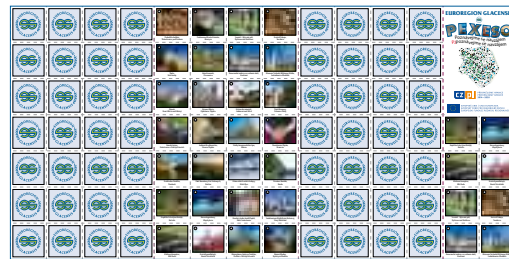
Realizace malých projektů v rámci Fondu mikroprojektů přispěla ke zvýšení spolupráce mezi územními samosprávnými celky, kulturními institucemi, škola-

mi a řadou dalších subjektů z našeho regionu. Díky realizaci mikroprojektů bylo možné rozvíjet přímé mezilidské vztahy a přiblížit tak k sobě společnosti, které žijí v příhraničních oblastech.

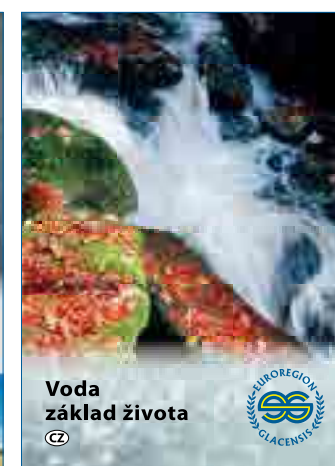
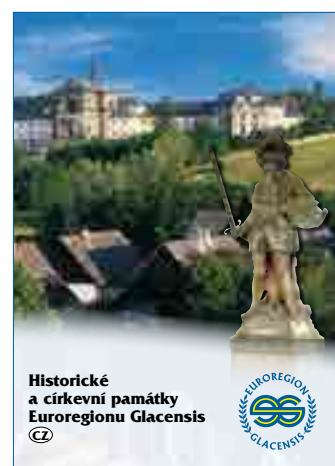
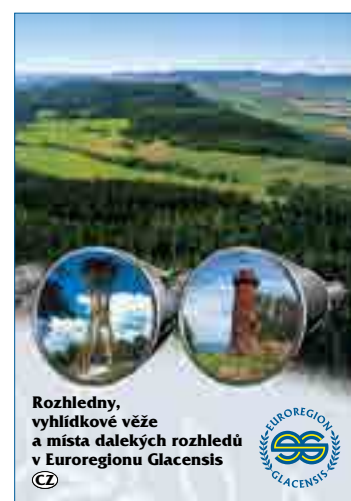
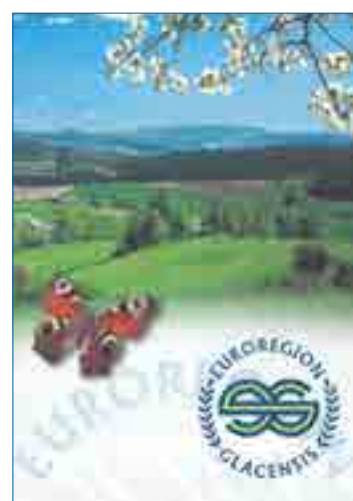
Euroregion Glacensis je největším euroregionem na česko-polské hranici. V objemu svěřené alokace a v objemu čerpání finančních prostředků z Fondu mikroprojektů patřil a patří k nejúspěšnějším euroregionům na společné česko-polské hranici. Za téměř pětadvacetileté období fungování Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis se podařilo podpořit okolo 1500 mikroprojektů. Euroregion Glacensis je řídicím orgánem právem považován za lídra při rozvoji spolupráce obou zemí.

NAŠE VYDANÉ MATERIÁLY

EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI NOVUM (ESÚS NOVUM)

Zakladateli ESÚS NOVUM jsou z české strany Liberecký, Královéhradecký, Pardubický a Olomoucký kraj a české části Euroregionů Nisa a Glacensis, z polské strany Dolnoslezské vojvodství a polské části euroregionů. ESÚS NOVUM bylo založeno 15. 9. 2015 podepsáním Smlouvy o založení a Stanov, symbolicky se sešli k tomuto podpisu zástupci všech zakladatelů na nejvyšším místě ČR a Dolnoslezského vojvodství, tedy na Sněžce. 22. 10. 2015 se konalo v Krkonošském muzeu v Jelení Hoře první Valné shromáždění ESÚS NOVUM, které je nejvyšším orgánem ESÚS a na tomto shromáždění byli zvoleni členové Dozorčí rady a také na šestileté funkční období ředitel a jeho zástupce. Bylo dohodnuto, že na první období bude ředitelem Polák a ředitelkou se stal pan Bartosz Bartniczak a jeho zástupcem Čech, kterým je Miroslav Vlasák. Právní subjektivitu získalo ESÚS NOVUM zápisem do rejstříku ESÚS, který je veden Polským ministerstvem zahraničí a stalo se tak v prosinci roku 2015. Vlastní činnost ESÚS tedy byla zahájena v lednu roku 2016. Hlavním posláním ESÚS NOVUM je podpora polsko-české spolupráce

ve všech oblastech, kde je to potřeba. Bylo ustanoveno 6 pracovních skupin – ochrana zdraví a bezpečnost, územní plánování, administrativní problémy, hospodářská spolupráce, ochrana životního prostředí a doprava, do kterých byli zakladateli jmenováni odborníci na tyto oblasti. Pracovní skupiny definují problémy, které se ESÚS následně snaží řešit. Seskupení realizuje několik projektů spolufinancovaných nejenom z programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko, ale i z programu INTERREG Střední Evropa. Velmi důležitým a přínosným projektem byl projekt „Jak zachraňujete u vás?“, do kterého se zapojili ZZS Libereckého, Královéhradeckého a Olomouckého kraje a jejich partneři z území Dolnoslezského vojvodství. Mimo společných školení, cvičení a stáží byla také zdůrazněna neexistence Polsko-české mezivládní dohody o poskytování zdravotnických záchranných služeb, která je pro občany žijící na tomto území velmi důležitá. ESÚS NOVUM se snaží úzce spolupracovat se všemi zakladateli a s oběma euroregiony realizuje několik společných projektů a vzájemně se podporuje.

REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY

Společnost Regional Development Agency často nazývanou RDA založil Euroregion Glacensis společně s Dobrovolným svazkem obcí Region Orlické hory dne 17. 8. 2000, a to za účelem implementace přeshraničních programů. V prvních letech svého působení se zabývala především administrací projektů Phare CBC 99 a Interreg IIIA. Nyní hlavní činnost agentury spočívá ve sféře dotací a grantů. Zabývá se přípravou, zpracováním a administrativně-ekonomickým řízením projektů v rozmanitých oblastech spolufinancovaných z evropských, státních i krajských zdrojů. A právě úzká spolupráce a propojení Euroregionu Glacensis a RDA přispělo k orientaci agentury na projekty z oblasti česko-polské přeshraniční spolupráce, neboť agentura může při svých činnostech čerpat z několikaletých zkušeností a znalostí polského prostředí.

Sídlo společnosti se nachází v Rychnově nad Kněžnou a detašovaná pracoviště jsou situována v Ústí nad Orlicí a Trutnově. Agentura spolupracuje především s menšími obcemi, které nemají možnost zaměstnávat pracovníky s odborností na dotační politiku. Služeb RDA využívají v převážné míře veřejné subjekty zastoupené jak územními samosprávnými celky, tak i subjekty z neziskového sektoru. Zaměstnanci úspěšně pomáhali a i v současné době spolupracují při realizaci projektů zaměřených, např. na oblast cestovního ruchu, spolupráci komunit a veřejných subjektů při různých aktivitách, zvýšení bezpečnosti v česko-polském pohraničí.

RDA si za dobu své existence vydobyla významné místo mezi organizacemi napomáhajícími rozvoji v česko-polském pohraničí a naplňuje tak své poslání.

JAK ŠEL ČAS

Konference projektu Tajemství vojenského podzemí / 5. 12. 2019

Hejtmán Královéhradeckého kraje na návštěvě euroregionu / 31. 5. 2017

Konference Dvůr Králové – téma Efekty dotačních prostředků přeshraniční spolupráce / 5.–6. 9. 2018

Křest publikace Historický atlas Euroregionu Glacensis / 21. 3. 2019

Ministr kultury ČR pan Lubomír Zaorálek při prohlídce pevnosti Hanička / 2020

Mezinárodní konference k 20. výročí založení Regional Development Agency / 10. 9. 2020

Otevření investice v tvrzí Stachelberg a zakončení projektu Tajemství vojenského podzemí / 6. 12. 2019

Workshop projektu Tajemství vojenského podzemí / 6.–7. 11. 2019

JAK ŠEL ČAS

Návštěva Euroregionu Tatry / 19.–20. 7. 2021

Partneři projektu Česko-polská Hřebenovka na konferenci / Praha 17. 5. 2018

Polsko-německý Euroregion Pro Europa Viadrina, studijní cesta / 10.–11. 5. 2018

Převzetí ocenění na jubilejním 25. zasedání Mezivládní komise pro česko-polskou spolupráci / 2019

Setkání zástupců česko-polských euroregionů s velvyslankyní Polské republiky / 2018

Setkání členů Řídícího výboru pro tvorbu Strategie EURG 2020+

Studijní zájezd česko-rakouský Euroregion Silva Nartica / 6.–8. 6. 2018

Setkání žáků s lektory v rámci projektu Vzdělávání nezná hranic / Szklarska Poręba, 13.–15. 9. 2021

JAK ŠEL ČAS

Vzdělávací přednášky ve školách na téma Polsko / 2019

Zahajovací konference Česko-polská Hřebenovka, Velvyslanectví Polské republiky v Praze / 17. 5. 2018

Závěrečná konference projektu Česko-polská Hřebenovka / 9.–10. 9. 2021

Členská základna v Euroregionu Euregio Egreensis / 22.–24. 5. 2019

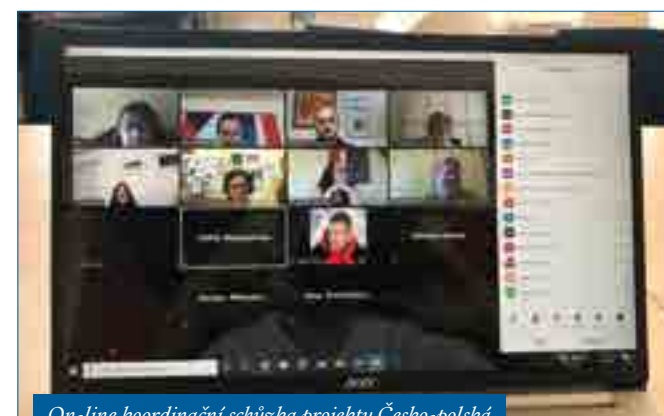
Zahájení realizace projektu Česko-polská Hřebenovka / Hradec Králové 3. 4. 2018

Press trip projektu Česko-polská Hřebenovka / 12.–14. 7. 2021

Kontrolní den na stavbě rozhledny na Czernícu / 18. 9. 2020

On-line koordináční schůzka projektu Česko-polská Hřebenovka / 11. 5. 2021

JAK ŠEL ČAS

Otevření proznačené trasy Hřebenovky na Zemské bráně / 31. 10. 2019

Otevření rozhledny a singletracku na Jagodne / 8. 9. 2020

Slavnostní otevření rozhledny na Velké Deštné – Česko-polská Hřebenovka / 26. 10. 2019

Uzavřené hraniční přechody v době pandemie Covid-19 / duben 2020

Vypouštění balónků s odkazem Hřebenovky v Novém Hrádku na rozhledně Šibeník / 10. 9. 2021

Vydal Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Česká republika
ve spolupráci se Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polsko

Redakce pro českou část / tel.: 00420 494 531 054, e-mail: info@euro-glacensis.cz, www.euro-glacensis.cz

Redakce pro polskou část / tel.: 0048 74 86 771 30, e-mail: biuro@eg.ng.pl, www.euroregion-glacensis.ng.pl

Grafický design a předtisková příprava: Lukáš Uchytíl, ANTmedia.cz

Tisk: V&H Print Hlávko, Nové Město nad Metují

Překlady: Karína Kurková

Obrazové materiály použité v tomto čísle zpravodaje svojí kvalitou odpovídají době jejich vzniku.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZECZACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt je spolufinancován z prostředků EFRR prostřednictvím Euroregionu Glacensis